

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่องภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

The Study of the Fourth Grade Student's Learning Achievement and Satisfaction from Studying the Printmaking by Using Natural Materials in the Visual Arts

พฤตินันท์ ดำนัม^{1*}, กัญญารัตน์ จันทรเพชร¹, ปรีดา เซ่งลอยเลื่อน¹, พล เหลืองรังษี²

และ เชษฐา คำเกลี้ยง³

Phrutthinan Damnim^{1*}, Kanyarat Janphet¹, Preeda Sengloyluan¹, Pol Luangrangsee²
and Chatsada Damkliang³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

¹ Graduate student, Department of curriculum and instructions, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

² Asst. Prof., Department of curriculum and instructions, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต, สาขาการประถมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

³ Lecturer of Bachelor of Education Program, Department of Primary Education, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: pdumnim@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านควนประกอบ จำนวน 28 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มโรงเรียนด้วยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ จำนวน 2 แผน มีค่าความเที่ยงตรงอยู่ที่ 0.93 2) เกณฑ์การประเมินผลงานทักษะการพิมพ์ภาพ มีค่าความเที่ยงตรงอยู่ที่ 1.00 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าความเที่ยงตรงอยู่ที่ 0.86 ประโยชน์ของการวิจัย 1) ช่วยในการเสริมสร้างจินตนาการการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของนักเรียนและ 2) เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการพิมพ์ภาพวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ

ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์หลังการจัดการเรียนรู้

โดยใช้วัสดุธรรมชาติ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพิมพ์ภาพ, วัสดุธรรมชาติ

Abstract

The purpose of this research was 1) To Study of learning achievement in visual arts with the criteria of 70 percent in printmaking using natural materials of grade 4 and 2) To study student's satisfaction with learning management of printmaking using natural materials. The sample group includes 28 students in grade 4 at Ban Kuan Prakob School, Semester 2 the academic year 2023. Obtained by random sampling of schools using lottery methods. the tools used in the research include 1) two learning plans on printmaking using natural materials. validity level between 0.93 2) Form for evaluating work on printmaking skills. validity level between 1.00 3) Form for measuring student satisfaction with learning management on printmaking using natural materials Prathomsuksa 4 validity level between 0.86 Benefits of research 1) Helps in enhancing the imagination of students in creating art works. and 2) It is a guideline for developing abilities printing in the visual arts subject: printing making using natural materials.

The research found that

1. Prathomsuksa 4 students had learning achievement score in visual arts criteria after with learning management. natural materials with the average score higher than 70 percent at the statistical significance level of 0.001.

2. Measurement of students' satisfaction with learning management on the topic of printmaking using natural materials. Grade 4 has an overall average of 4.53, at the highest level.

Keywords: Printing picture, Natural materials

บทนำ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจดจำเนื้อหาวิชาเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนต้องสามารถสร้างและออกแบบสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล, 2561) บุคคลที่สามารถกำกับตนเองได้ในชีวิตประจำวันจะทำให้มีพฤติกรรมคงที่สม่ำเสมอและเป็นมาตรฐาน สะท้อนให้เห็นเป้าหมายที่ชัดเจน (Hoyle, 2010) การเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีปรับเปลี่ยนปฏิรูปสังคมสู่ความเป็นสังคมสมัยใหม่ประกอบกับแนวคิดใหม่ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สามารถพัฒนาตนเอง และร่วมมือทำงานกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ สาระ

การเรียนรู้ศิลปะเป็นกิจกรรมศิลปะมีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ สติปัญญา ร่างกาย สังคม สุนทรียภาพ และการสร้างสรรค์สำหรับกิจกรรมศิลปะทุกประเภท (บุญทิพา เตชะทรงคุณ, 2556) และยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางด้านศิลปะ เห็นคุณค่าและชื่นชมความงามสุนทรียภาพ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ ดังนั้นการจัดกิจกรรมศิลปะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนโดยตรงทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ การเรียนการสอนศิลปศึกษาในปัจจุบันนี้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์เป็นอย่างมากซึ่งสอดคล้องกับ รัฐมนตรี สว่างผล (2558) ที่กล่าวว่า ความสำคัญของกิจกรรมศิลปะช่วยให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และเป็นการฝึกคิดหาเหตุผลโดยใช้ศิลปะ ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังส่งเสริมสุนทรียภาพของเด็ก ทำให้เด็กรู้จักการแสดงออกทางอารมณ์ตลอดจนความรู้สึที่เหมาะสมมีกำลังใจในการคิดสร้างสรรค์ต่อไป

ในปัจจุบันปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะระดับชั้นประถมศึกษา มีกระบวนการเรียนการสอนที่คิดว่างานภาพพิมพ์นั้น เป็นสิ่งที่ยุ่งยาก ซับซ้อน ไม่มีอุปกรณ์ จึงไม่ค่อยนำมาจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนขาดการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีทักษะในการแก้ปัญหา ไม่มีสิ่งเร้ากระตุ้นความสนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายไม่มีใจรักในการเรียนศิลปะสอดคล้องกับ ชนิตา ปันณะสฤษฎ์ (2554) ที่กล่าวว่า ในปัจจุบันการเรียนการสอนวิชาศิลปะระดับชั้นประถมศึกษาในประเทศไทย ครูศิลปะส่วนมากจะคิดว่ากิจกรรมภาพพิมพ์นั้น ปฏิบัติยาก และมีปัญหาด้านครูผู้สอนที่ไม่มีความถนัดในการจัดกิจกรรมภาพพิมพ์ กิจกรรมที่จัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จึงเป็นกิจกรรมวาดภาพ ระบายสี เพราะเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่สามารถจัดหาอุปกรณ์ได้ง่าย และไม่ยุ่งยาก มีส่วนน้อยที่จะให้นักเรียนทำกิจกรรมภาพพิมพ์ เนื่องจากกิจกรรมภาพพิมพ์เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้วัสดุหลากหลายครูต้องเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ อาจทำให้ครูผู้สอนไม่สะดวกในการจัดเตรียมกิจกรรมภาพพิมพ์ จึงไม่เป็นที่นิยมในระดับประถมศึกษาส่งผลไม่ดีต่อคุณภาพโดยรวม เป็นปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์เป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จะเห็นได้ว่างานภาพพิมพ์มีความสำคัญยิ่งในการเรียนวิชาทัศนศิลป์และช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง สอดคล้องกับ Balsley (2015) ได้นำเสนอการจัดกิจกรรมศิลปะภาพพิมพ์สำหรับเด็กนักเรียนในชั้นเรียนที่เน้นกระบวนการในการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กนอกจากจะได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับสายตาแล้วกิจกรรมศิลปะยังสอดคล้องกับแบบแผน การเรียนรู้ของสมองหรือที่เรียกว่า Brain Base Learning (BBL) โดยเด็กจะได้ฝึกปฏิบัติจริงมีประสบการณ์ตรงเรียนรู้ผ่านการสังเกตและฝึกกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาจุดเชื่อมต่อของใยประสาทภายใต้สภาพแวดล้อมที่ผ่อนคลายมีอิสระทางความคิด อันเป็นพื้นฐานในกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ปลูกฝังทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยจัดกิจกรรมการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนศิลปะ การแก้ปัญหา และมีความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ สุภาวดี พิงฉิ่ง (2562) ที่กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะส่งเสริมพัฒนาการทางด้านการบวนการคิดและด้านต่าง ๆ ของเด็ก เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตามความสามารถของตนเอง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสิ่งสำคัญเพื่อสร้างสรรค์ผลงานและนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งจะช่วยทำให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น จากสภาพ

ปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้หาวิธีการและแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นคว้าได้ด้วยตนเองและสนใจเรียนมากขึ้น บทเรียนวัสดุนี้จะเป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งเหมาะที่จะนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเป็นการนำเอาวัสดุการสอนเทคนิควิธีการใหม่ ๆ เข้ามาประกอบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะนำมาแก้ปัญหาดังกล่าวได้จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยคิดหาเครื่องมือเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน เรื่อง ภาพพิมพ์ สอดคล้องกับ ชญตว์ อินทร์ชา (2561) ได้นำเสนอรูปแบบศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเพลทแม่พิมพ์ เจลาติน ด้วยการใช้สีธรรมชาติในท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เพื่อแก้ปัญหาค่าไม่มีอุปกรณ์หรือแท่นพิมพ์ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ และการใช้สีจากธรรมชาติที่มีภูมิปัญญาความรู้ในส่วนผสมต่าง ๆ เช่น ประเภที่มาจากสีให้เป็นสีที่ใช้เฉพาะกับเทคนิคภาพพิมพ์ โดยไม่มีสารจากเคมีสังเคราะห์ผสมหรือน้อยที่สุด และใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้วางแผนดำเนินการแก้ไขด้วยการศึกษาวิธีการสอนจากเอกสารหลักสูตร ตำรา ที่เกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค และวิธีการพิมพ์ภาพรวมทั้งการนำวัสดุต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น วัสดุธรรมชาติ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์ จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญต่อการพิมพ์ภาพ และมีความสนใจที่จะศึกษาการพิมพ์ภาพโดยใช้วัสดุธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์กับเกณฑ์ร้อยละ 70 เรื่อง ภาพพิมพ์โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

แนวทางการนำวัสดุธรรมชาติมาสร้างผลงานศิลปะ

ศิลปินชาวอังกฤษ Andy Goldsworthy อ้างถึงใน ณัฐรวี วงศ์อริยะกวี (2552) มีแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากวัสดุธรรมชาติและวัสดุในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ โดย Andy Goldsworthy เริ่มทำการสำรวจ เรื่อง รูปแบบของธรรมชาติ ด้วยการจัดเตรียมวัสดุธรรมชาติต่าง ๆ ที่แปลกออกไป และสร้างงานโดยใช้สีและรูปทรงที่มีความโดดเด่นจากธรรมชาติ วัสดุที่เขาใช้มีความโดดเด่นจากธรรมชาติ เช่น กิ่งไม้ โคลน หิมะ หิน ไม้หนาม หยาดน้ำแข็ง ใบไม้ และดอกไม้ ซึ่งจะมีความคงทนอยู่ได้ไม่นาน เขาจึงมีการเก็บผลงานส่วนมากในรูปแบบของการถ่ายภาพ

สำหรับในประเทศไทย การใช้วัสดุธรรมชาติเพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะ ปรากฏอยู่ในงานศิลปกรรมแนววัสดุประสม ซึ่ง ณัฐรวี วงศ์อริยะกวี (2552) ได้ทำการวิจัยและรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปิน ที่มีทั้งการใช้วัสดุธรรมชาติผสมผสานกับวัสดุอื่น ๆ เช่น วัสดุสำเร็จจากกระบวนการอุตสาหกรรมและยังมีการใช้วัสดุธรรมชาติหลากหลายชนิดมาประกอบการเรียนการสอนในชั้นเด็กประถม กิจกรรมศิลปะช่วยให้เด็กเข้าใจตัวเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อมตลอดจนส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้าน เด็กจะสนุกสนานกับกิจกรรม

ศิลปะ อันได้แก่ การติด การปะ การปั้น การวาด การละเล่น การฉีก เป็นต้น

การสำรวจการรู้จักใช้วัสดุต่าง ๆ เป็นขั้นแรก และขั้นที่สอง คือ การรู้จักผลงานทางศิลปะ ได้แก่ ภาพวาด ภาพปั้น ภาพพิมพ์ งานฝีมือ และภาพระบายสีงานเหล่านี้ ควรเป็นผลงานของศิลปินเด็กควรมีโอกาสสัมผัสสอภิปรายและได้ชม จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าแนวทางการนำวัสดุธรรมชาติมาสร้างผลงานศิลปะ ผลงานที่ศิลปินสร้างสรรค์ขึ้นมีความหลากหลาย และมีคุณค่าสวยงามด้วยวัสดุธรรมชาติต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ มาสร้างสรรค์ผลงานและนำมาใช้ประโยชน์ โดยอาจจะเพิ่มคุณค่าในด้านความงามคงทนและการนำไปใช้งาน

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา (Structure of Intellect Model) ของกิลฟอร์ด (Guilford, 1967) ได้อธิบายความสามารถทางสมองของมนุษย์ออกมาเป็น 3 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 เนื้อหา (Content) หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่เป็นวัสดุในการคิดซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ภาพ (Figural) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นรูปธรรมที่จะรับรู้และระลึกได้ เช่น ภาพเขียน ภาพปั้น

ด้านที่ 2 สัญลักษณ์ (Symbol) หมายถึง รูปแบบที่อยู่ในรูปของเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น ตัวอักษร

ด้านที่ 3 ภาษา (Semantic) หมายถึง ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบถ้อยคำที่มีความหมายต่าง ๆ

ด้านที่ 4 พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลที่รู้จักและมีความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ทันทีทันใด เช่น เมื่อเห็นของเล่นรูปร่างกลมทำด้วยยางผิวเรียบก็บอกได้ว่าเป็นลูกบอล

มิติที่ 2 วิธีคิด (Operation) เป็นมิติที่แสดงลักษณะการทำงานของสมองในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

1. การรู้จักและเข้าใจ (Cognition) หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลที่รู้จักเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ทันทีทันใด เช่น เมื่อเห็นของเล่นรูปร่างกลมทำด้วยยางผิวเรียบก็บอกได้ว่าเป็นลูกบอล

2. การจำ (Memory) ความสามารถทางสมองของบุคคลที่เก็บสะสมรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไว้แล้วสามารถ ระลึกออกมาในรูปเดิมได้ตามต้องการ เช่น การจำหมายเลขประจำตัวการท่องสูตรคูณ

3. การคิดแบบอบเนกนัย (Divergent Thinking) เป็นความสามารถทางสมองของบุคคลที่สามารถคิดได้หลากหลายแง่คิด หลายทิศทาง คิดหาคำตอบได้โดยไม่จำกัดจำนวนจากสิ่งเร้าที่กำหนดให้ในเวลาจำกัด เช่น ให้บอกสิ่งที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า น้ำ มาให้มากที่สุด

4. คิดแบบการคิดแบบเอกนัย หรือ ความคิดรวม (Convergent Thinking) เป็นความสามารถทางสมองของบุคคลที่สามารถสรุปข้อมูลที่ดีที่สุดจากข้อมูลที่กำหนดให้ และการสรุปเป็นคำตอบนั้นจะเน้นเพียงคำตอบเดียว เช่น การเลือกคำตอบในการทำข้อสอบแบบเลือกตอบ

5. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับความดี ความงาม ความเหมาะสม ความพึงพอใจ โดยอาศัยเกณฑ์ที่ดีที่สุด

มิติที่ 3 มิติด้านผลของการคิด (Products) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการผสมผสาน มิติด้านเนื้อหาและด้านปฏิบัติการเข้าด้วยกันเป็นผลผลิตเมื่อสมองรับรู้จากสิ่งเร้าทำให้เกิดการคิดในรูปแบบต่าง ๆ กันซึ่งให้ผลออกมาต่าง ๆ กัน แบ่งออกเป็น 6 ชนิด ดังนี้

1. หน่วย (Units) เป็นส่วนที่ถูกแยกออกมา มีคุณลักษณะเฉพาะของตนเองที่แตกต่างจากสิ่งอื่น

2. จำนวน (Classes) หมายถึง กลุ่มของสิ่งมีชีวิตที่มีคุณสมบัติบางประการร่วมกัน เช่น สุนัข ปลาวาฬ คนเป็นพวกเดียวกัน เพราะต่างก็เลี้ยงลูกด้วยนม

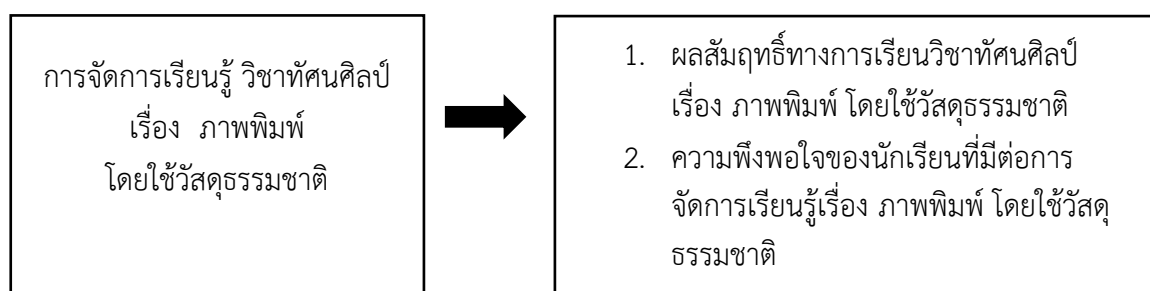
3. ความสัมพันธ์ (Relations) เป็นผลของการเชื่อมโยงความคิดแบบต่าง ๆ ตั้งแต่สองพวกเข้าด้วยกัน โดยอาศัยลักษณะบางอย่างเป็นเกณฑ์ ความสัมพันธ์อาจอยู่ในรูปหน่วยกับหน่วย กลุ่มกับกลุ่ม หรือระบบกับระบบ เช่น การหาค่าตรงข้าม การอุปมา อุปมัย

4. ระบบ (System) หมายถึง การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของผลการคิดหลาย ๆ คู่เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เช่น 1, 3, 5, 7, 9 เป็นระบบเลขคี่ เป็นต้น

5. การเปลี่ยนรูป (Transformation) หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือการให้นิยามใหม่ การตีความ การขยายความ การเปลี่ยนแปลงข้อมูลไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น ๆ

6. การประยุกต์ (Implication) หมายถึง การคาดหวังหรือการทำนายเรื่องบางอย่างจากข้อมูลที่กำหนดไว้ให้ และเกิดความแตกต่างไปจากเดิม ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาตามทฤษฎีของกิลฟอร์ดถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ เพราะกิลฟอร์ด ได้อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะการคิดแบบอนอกนัย คือ ความคิดที่หลายทิศทางหลายแง่มุมคิดได้กว้างไกล ซึ่งเป็นลักษณะการคิดที่นำไปสู่สิ่งประดิษฐ์แปลกใหม่ จากข้อสรุปจึงทำให้การศึกษาเรื่องความคิดสร้างสรรค์กว้างขวางขึ้นในเวลาต่อมา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากร

ประกอบด้วยกลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายไพรวัลย์ จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ 1. โรงเรียนบ้านนาทุ่งโพธิ์ 2. โรงเรียนบ้านป่าแก่ 3. โรงเรียนบ้านพุด กรป.กลาง 4. โรงเรียนบ้านคู 5. โรงเรียนบ้านควนประกอบ 6. โรงเรียนบ้านวังปริง 7. โรงเรียนบ้านตันประดู่ และ 8. โรงเรียนวัดควนชีแรด

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านควนประกอบ อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้อง 28 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายแบบกลุ่มโรงเรียนด้วยวิธีจับสลาก

แบบแผนการวิจัย

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีการทดสอบหลังเรียน (One Group Posttest Only Design)

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	สิ่งที่ทำการทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	-	Xการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์โดยใช้วัสดุธรรมชาติ	O

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ครอบคลุมเนื้อหา เรื่อง วัสดุอุปกรณ์ และสร้างสรรค์ ภาพพิมพ์จากใบไม้ และภาพพิมพ์จากวัสดุธรรมชาติ มีความเที่ยงตรงอยู่ที่ 0.93

2. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิเคราะห์จากการทำใบกิจกรรมที่สร้างสรรค์ผลงานด้วยวัสดุธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เป็นร้อยละ 70 ใช้สถิติเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของโรงเรียนบ้านควนประกอบ พุทธศักราช 2563 (โรงเรียนบ้านควนประกอบ, 2563). แนวการปฏิบัติการวัดผล มีดังนี้

ร้อยละ 70 ขึ้นไป หมายถึง ดีเยี่ยม

ร้อยละ 60-69 หมายถึง ดี

ร้อยละ 50-59 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง ไม่ผ่าน มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 1.00

3. แบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวัสดุธรรมชาติ เรื่อง ภาพพิมพ์ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 พึงพอใจน้อยที่สุด ระดับที่ 2 พึงพอใจน้อย ระดับที่ 3 พึงพอใจปานกลาง ระดับที่ 4 พึงพอใจมาก และระดับที่ 5 พึงพอใจมากที่สุด มีค่าความเที่ยงตรงอยู่ที่ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนนักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรม เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านควนประกอบ อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้อง 28 คน โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการทำวิจัย จำนวน 2 แผน รวม 2 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง วัสดุอุปกรณ์และสร้างสรรค์ภาพพิมพ์จากใบไม้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ภาพพิมพ์จากวัสดุธรรมชาติ

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการประกอบกิจกรรมบันทึกผลลงในแบบประเมินผลงานทักษะการพิมพ์ และรวบรวมผลงานเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวัสดุธรรมชาติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้ววิเคราะห์หาค่า Percentage , $\bar{X}$ และ SD.

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้ One sample t-test

2. วิเคราะห์คะแนนทักษะการปฏิบัติงานโดยใช้ Percentage , $\bar{X}$ และ SD.

3. วิเคราะห์เพื่อหาค่าคุณภาพของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวัฒนธรรมชาติ การกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเกณฑ์การพิจารณาความพึงพอใจ ได้กำหนดเกณฑ์ประเมินไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ

รายการ	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	t	P
คะแนนเฉลี่ยการพัฒนาความสามารถด้านการพิมพ์	7	8.43	1.200	37.177***	.000

***p < .001

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.43 มีค่าคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 3 แสดงผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลความตามเกณฑ์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์ช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการพิมพ์ภาพ	4.82	0.48	มากที่สุด
2. การสอนของครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์ช่วยให้มีมุมมองในการพิมพ์ภาพ	4.93	0.26	มากที่สุด
3. ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์ช่วยให้นักเรียนเรียนเข้าใจและปฏิบัติได้ดี	4.96	0.19	มากที่สุด
4. ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์ช่วยให้นักเรียนอยากเรียนรู้	4.79	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	$S.D.$	แปลความ
5. ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	4.86	0.36	มากที่สุด
6. ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์มีวิธีการสอนที่หลากหลาย	4.89	0.42	มากที่สุด
7. ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์ใช้สื่อวัสดุธรรมชาติในการพิมพ์ภาพช่วยให้การเรียนรู้ทัศนศิลป์ไม่น่าเบื่อ	4.36	0.49	มาก
8. นักเรียนรู้จักวัสดุอุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพ	4.32	0.48	มาก
9. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยให้นักเรียนผ่อนคลาย	4.25	0.44	มาก
10. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาเป็น	4.04	0.51	มาก
11. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยฝึกให้นักเรียนวางแผนในการทำงานได้	4.11	0.31	มาก
12. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยฝึกให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.96	0.19	มากที่สุด
13. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยฝึกให้นักเรียนมีสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง	4.11	0.31	มาก
14. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยฝึกให้นักเรียนเสริมสร้างจินตนาการ	4.11	0.31	มาก
15. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยฝึกให้นักเรียนเป็นคนจิตใจอ่อนโยน อารมณ์ดี	4.07	0.26	มาก
16. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	3.89	0.31	มาก
17. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	4.07	0.26	มาก
18. การเรียนวิชาทัศนศิลป์ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการพิมพ์มากขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
19. นักเรียนสามารถพิมพ์ภาพเป็นเรื่องราวได้	5.00	0.00	มากที่สุด
20. การเรียนวิชาทัศนศิลป์และการให้ความสำคัญช่วยให้นักเรียนมีคุณค่าในตัวเองมากขึ้น	4.21	0.42	มาก
ภาพรวม	4.53	0.11	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทัศนศิลป์หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วัสดุธรรมชาติสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลเป็นเช่นนี้ เพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้วัสดุธรรมชาติมีความน่าสนใจ เป็นสิ่งเร้ากระตุ้นสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน เกิดความสนใจ มีความตื่นตัวสนุกสนานกับการเรียนทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่าย ในการเรียนศิลปะช่วย พัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการ พิมพ์ภาพมากยิ่งขึ้น โดยการลงมือทำปฏิบัติด้วยตนเองสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน ฝึกการแก้ปัญหา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย กิตต์นิธิ เกตุแก้ว (2564) ได้ศึกษาลักษณะและพัฒนาชุดกิจกรรมของกิจกรรมศิลปะ ภาพพิมพ์ปลอดสารพิษเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุจำนวน 5 กิจกรรม โดยนำชุด กิจกรรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้กิจกรรม คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 - 79 ปี ที่ยังมีร่างกายแข็งแรงสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่จำแนกเพศในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล โดย การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจและสมัครใจ จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรม ศิลปะภาพพิมพ์ปลอดสารพิษเพื่อส่งเสริมสุขภาวะสำหรับผู้สูงอายุที่พัฒนาขึ้นมีทั้งหมด 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) ทำสีพิมพ์ 2) พิมพ์ภาพด้วยการพับ 3) พิมพ์ภาพด้วยกระดาษลัง 4) พิมพ์ภาพผ่านช่องฉลุ 5) พิมพ์ภาพ ผ่านร่องลึก ซึ่งผู้สูงอายุที่เข้าร่วมทำกิจกรรมมีผลการประเมินสุขภาวะของผู้สูงอายุหลังทำกิจกรรมศิลปะ ภาพพิมพ์ปลอดสารพิษเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมากที่ 3.32 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าการกระจายตัว น้อยอยู่ที่ 0.19 ซึ่งสามารถแปลผลได้ว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเข้าใจในกระบวนการทางศิลปะภาพ พิมพ์ อยากศึกษาเพิ่มเติม มีความสนใจในการสร้างสรรค์ มีความเห็นว่ามีวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมมี ความเหมาะสมสามารถทำกิจกรรมศิลปะภาพพิมพ์สำเร็จลุล่วง และมีความพึงพอใจกับผลงานที่ตนเองได้ สร้างสรรค์ขึ้น นอกจากนี้ยังมีความยินดีที่จะแนะนำกิจกรรมศิลปะภาพพิมพ์ให้เพื่อนและคนในครอบครัว ได้รู้จักต่อไป

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด หัวข้อที่นักเรียนพึงพอใจมากที่สุดลำดับแรก คือ การเรียนวิชา ทัศนศิลป์ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการพิมพ์มากขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนสามารถพิมพ์ภาพเป็นเรื่องราวได้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ สร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและยังเป็น แรงผลักดันที่จะทำผลงานภาพพิมพ์ต่อไปสอดคล้องกับ เหนือดวง พูลเพิ่ม (2560) ที่กล่าวว่า ความ พึงพอใจในการเรียนเป็นความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมี ความสุข ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงถือได้ว่า

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ประการหนึ่งซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้สอนควรใช้วัสดุธรรมชาติที่สามารถจัดการเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์ ซึ่งเป็นวัสดุที่หาง่ายตามบริบทของสถานศึกษาและชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้สอนอาจพิจารณาให้ผู้เรียนได้นำวัสดุธรรมชาติมาเอง เพื่อให้เกิดความแตกต่างของภาพพิมพ์ที่ได้รับ
2. ผู้ที่สนใจที่จะศึกษาในประเด็นการวิจัยที่ใกล้เคียงกันอาจใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ร่วมกับการใช้วัสดุธรรมชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กิตตินิธิ เกตุแก้ว. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะภาพพิมพ์ปลอดสารพิษ เพื่อส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชญัตร์ อินทร์ชา. (2561). การศึกษาศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเพลทแม่พิมพ์เจลลาตินด้วยการใช้สีธรรมชาติในท้องถิ่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ร้อยเอ็ด.
- ชนิดา ปันณะสกุล. (2554). การนำเสนอแนวทางการจัดห้องเรียนศิลปะในโรงเรียนประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณัฐรวี วงศ์จริยะกวี. (2552). การศึกษาการใช้วัสดุธรรมชาติในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- บุญทิพา เตชะทรงคุณ. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ที่มีต่อการพูดอย่างมีโครงสร้างของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รัฐนนท์ สว่างผล. (2558). การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองสอนด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดวิธีการของอาร์ สุธิพันธุ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- โรงเรียนบ้านควนประกอบ. (2563). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านควนประกอบ. โรงเรียนบ้านควนประกอบ, พัทลุง.
- สุภาวดี พึ่งฉิ่ง. (2562). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะจากวัสดุธรรมชาติโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA⁺ เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สุวิดา จรุงเกียรติกุล. (2561). ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 The Twenty-First Century Skills. สืบค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2567. จาก <https://www.trueplookpanya.com>

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

เหนือดวง พูลเพิ่ม. (2560). การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดชูชูชูกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.

Balsley, J. (2015). New online studio class: Printmaking for art teachers! Australia: Education University (AOEU), Australia.

Guilford, J.P. (1967). The Nature of Human Intelligence. New York: McGraw-Hill, Book Company.

Hoyle, R. H. (2010). Handbook of Personality and Self-Regulation. West Sussex: Blackwell.